

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3304/2019. (XI. 18.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

1. Az Alkotmánybíróság a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény 392. § (7) bekezdés c) pontjának alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 28.P.21.664/2017/38. számú ítélete és a Fővárosi Ítéletábla 1.Pf.20.891/2018/12/II. számú ítélete „[e]gyebekben a keresetet elutasító rendelkezést helybenhagyja” része alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Szikinger István ügyvéd) eljáró indítványozó (Süveges Péter) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] 1.1 Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményeként megállapítható, hogy az indítványozó a Fővárosi Törvényszéknél nyújtott be keresetet a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet mint alperes ellen személyiségi jogainak megsértésére hivatkozva.
- [3] A felperes keresetében sérelmezte, hogy fogvatartása alatt az alperesi intézet parancsnokának intézkedése folytán magánzárkában helyzeték el, ahol villanyoltás után 15-20 percenként a figyelőablak kinyitásával és a zárkában lévő (Hess) lámpa gyakori, rövid időre történő felkapcsolásával zavarták az alvásban. Ennek következményeként, állítása szerint súlyos kialvatlansággal és nagymértékű fáradtsággal kellett nap mint nap megküzdenie, így sérültek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben (továbbiakban: Ptk.) foglalt emberi méltósághoz [Ptk. 2:42. § (2) bekezdése] és a fizikai, pszichés egészséghez fűződő személyiségi jogai (Ptk. 2:43. §), ezért kérte a bíróságtól az alperes jogsértő magatartásának megállapítását és 250.000 forint sérelemdíj megfizetését.
- [4] Kérelmében a felperes annak megállapítását kérte, hogy súlyosan sértette a családi élethez fűződő személyiségi jogát [Ptk. 2:43. § b) pont] az alperes azzal, hogy az elemi személyes érintkezés kizárásával, csak plexifallal elválasztott beszélőt használhatott a látogatások során. Ennek kapcsán 100.000 forint sérelemdíj megfizetését kérte.
- [5] Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 28.P.21.664/2017/38. számú ítéletében a keresetet annak megalapozatlansága miatt elutasította és marasztalta a felperest a perköltségekben.
- [6] 1.2. A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéletábla 1.Pf.20.891/2018/12/II. számú ítéletében az elsőfokú bíróság döntését részben megváltoztatta és a felperes kérelmében kifejtett indokolást figyelembe véve megállapította a testi épség és az egészséghez fűződő személyiségi jogok sérelmét. Az alperest eltiltotta a további jogsértéstől és kötelezte a felpereshez írt magánlevélben történő sajnálkozás kifejezésére, ezen felül 250 000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére, egyebekben a II. kérelem tekintetében a Törvényszék ítéletét helybenhagyta.
- [7] Ezt követően fordult alkotmányjogi panasszal az indítványozó az Alkotmánybírósághoz, amelyet – miután az Alkotmánybíróság főtítkára hiánypótlásra szólította fel – kiegészített.
- [8] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kifejtette, hogy a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (továbbiakban: Bv. tv.)

392. § (7) bekezdés c) pontja, a Fővárosi Törvényszék 28.P.21.664/2017/38. számú ítélete és a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.891/2018/12/II. sérti az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében foglalt kapcsolattartáshoz való jogot, különös tekintettel az I. cikk (3) bekezdésében foglalt alapjog-korlátozási mérce tekintetében.

- [9] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panaszában a Bv. tv. azon rendelkezését támadta, amely szerint a szigorúbb rezsimszabályok alkalmazása során a látogatókkal való kapcsolattartás 60 perc időtartamig folyhat beszélőfülkében vagy biztonságtechnikai eszközön keresztül. Előadta, hogy ez sérti a kapcsolattartáshoz való alapjogát [Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdés]. A sérelem lényegét az indítványozó abban látta, hogy a megjelölt törvényi rendelkezés, különös tekintettel az alapjog-korlátozás szükséges és arányos mértékére [Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés], amely a korlátozást csak valamely alkotmányos érték védelme vagy más alapjog érvényesülésének érdekében teszi lehetővé, célzatosan és feltétlenül szükséges mértékben a lényegi tartalom tiszteletben tartása mellett lehetséges, oly mértékben korlátozzák a családi kapcsolatok fenntartásának lehetőségét, kizárva a fizikai kontaktust, hogy az a veszélyesnek nyilvánított rabokkal szemben is aránytalan és sérti a kapcsolattartáshoz való alkotmányos alapjogot [Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdés] és az Emberi Jogok Európai Egyezményének 8. cikkébe ütközik.
- [10] Az indítványozó kitér még a kifogásolt rendelkezéssel kapcsolatban arra, hogy az álláspontja szerint időkorlát nélkül teszi lehetővé a leírt esetleges sérelmes helyzetet, ami szintén az alaptörvény-ellenes.
- [11] 2.2. Az Abtv. 27. §-a szerinti panaszban az indítványozó az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék és a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla ítéletének „[e]gyebekben a keresetet elutasító rendelkezést helybenhagyja” részének megsemmisítését kérte. Ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy a bíróságnak észlelnie kellett volna az alkalmazott Bv. tv. rendelkezése alaptörvény-ellenességét a jogszabályi hierarchia változása miatt. A sérelmezett jogszabályhellyel kapcsolatos korábban kifejtett érvein kívül {lásd: a végzés indokolásának 2.1. pontja (Indokolás [9] és köv.)} előadta, hogy a kommunikációs alapjogok a többi alapjoghoz képest fokozott védelemben és elsőbbségben részesülnek. A támadott ítéletekben túlzott mértékben érvényesül az alapjogok korlátozása, tehát azok véleménye szerint Alaptörvény-ellenesek, különösen az [Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt] alapjog-korlátozási mérce tekintettel. Ezen kívül hivatkozik még arra is, hogy az ellene 2005 óta folyamatban lévő büntetőeljárás hossza miatt már nem tekinthető veszélyes fogvatartottnak, ezért indokolatlan számára a szigorú rezsím alkalmazása. Ennek alátámasztásául részletezi, hogy sem a házi őrizet alatt, sem a büntetés-végrehajtási intézetben töltött büntetése alatt nem tanúsított olyan magatartást, amely ezt indokolta volna. Kitér arra is, hogy az ellene hozott ítélet megalapozatlansága miatt sérült az ártatlanság védelme [Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdés].
- [12] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerint tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [13] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszát határidőben nyújtotta be.
- [14] 3.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezését, illetve a sérelmezett jogszabályi rendelkezéseket, valamint bírói döntést és kifejezetten kéri azok megsemmisítését.
- [15] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panasz elengedhetetlen feltétele, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezést a bíróság az indítványozó egyedi ügyében alkalmazza {lásd például: 3072/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [8]; 3262/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3048/2014. (III. 13.) AB végzés, Indokolás [15]}. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó ügyében a Bv. tv. kifogásolt rendelkezéseinek alkalmazására sor került – azonban a panasz nem tartalmaz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglalt indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.

- [16] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszának az Abtv. 27. §-a szerinti része nem tartalmaz releváns alkotmányjogi indokolást arra nézve, hogy a megjelölt alapjogokat miért és mennyiben sértette meg kifejezetten a bíróságnak a jogértelmezése. Az indítványozó érvelése azzal, hogy a kapcsolattartáshoz való jogának megsértését arra az alapra helyezi, hogy alaptalanul, az ártatlanság vélelmének semmibe vételével került szigorúbb rezsím alá, az ítélet tartalmát támadja, nem saját alkotmányos alapjogainak megsértését.
- [17] 3.3. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d*) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [20]}." {3177/2019. (VII. 10.) AB végzés, Indokolás [27]} Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasa valójában a bírósági eljárás felülbírálatára irányul. A Fővárosi Ítélet tábla az ítéletének indokolásában rámutat, hogy az elsőfokú bíróság elutasítása az indítványozó II. számú kérelmével kapcsolatosan helytálló. A jogszabályi rendelkezésnek megfelelően járt el az alperes büntetés-végrehajtási intézet és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján és mérlegelése szerint megállapította, hogy a kapcsolattartásra a büntetés-végrehajtási szabályok vonatkoznak, amelyből szükségszerűen következik, hogy az előadott személyiségi jogsértés ezen szabályok alapján ítélandó meg. Az elítélt a megjelölt időszakban szigorúbb rezsimszabályok alatt töltötte szabadságvesztését, erre tekintettel a törvény által meghatározott kapcsolattartási módot vehette csak igénybe, ami nem sérti a személyiségi jogokat, mert a fogvatartott az Alaptörvényben meghatározott jogait, ez esetben csak korlátozottan, a büntetés-végrehajtás rendjével összhangban gyakorolhatja (lásd: Fővárosi Ítélet tábla 1.Pf.20.891/2018/II. számú ítélet, Indokolás 8. oldal).
- [18] Erre tekintettel a panasz Abtv. 27. § szerinti része nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [19] 4. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2019. október 29.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/411/2019.

